

V občini Center bi ta hip potrebovali 200 stanovanj za družine, ki nimajo nobenih možnosti

Kadar se danes srečata prijatelj, sošolca izpred treh, petih ali nemara desetih let in se ob kavici pomenkujeta o tem in onem, se najbolj razvnameta ob vprašanju: »Kako pa je kaj s stanovanjem?« »Imaš že kaj svojega?« »Kakšne kredite delite v vašem podjetju?« ...

In potem spet in spet slišimo tisto staro zgodbo: »Saj, saj, STANOVANJE... Z ženo in otrokoma se stiskamo v sobici... Pol plače dajem za stanovanje in ne vem, kdaj bom kaj privarčeval...« In — zgodba se ponavlja, ko prisluhnemo materam samohranilkam, ki se jih vsakdo otepa, ali pa zakoncema, delavcema, ki v podjetju nista nepogrešljiva, njuna prošnja za kredit pa zlepa ne bo pri vrhu prednostne liste, kajti sveženj prošnji je vse preveč zajeten, v tisti vreči, ki se imenuje sklad, pa zmeraj premalo denarja.

Toda, to so stvari, ki jih že vse predobro poznamo, tako da nas včasih že kar boljše ušesa.

Prešteli in popisali smo se in ocenili, da bi denimo samo

v ljubljanski občini Center ta hip potrebovali nad 200 stanovanj za družine, ki nimajo nobenih možnosti, da bi si same kupile stanovanja. Vsi ti ljudje, mladi zakonci (in seveda tudi samski), ljudje z najnižjimi dohodki ter ostareli, pričakujejo družbeno, solidarnostno pomoč. Poznamo stališča socialistične zveze, sindikatov, zveze komunistov, zveze mladine in težnje za čimhitrejše in temeljitejše uresničevanje dogovorjenih nalog na področju stanovanjske gradnje. Pred nami je namreč odlok o ustanovitvi solidarnostnega stanovanjskega sklada za območje ljubljanskih občin.

Kakšne so torej možnosti, da bi ti ljudje dobili kredite za nakup ali dograditev lastnega stanovanja, ali da bi lahko najeli stanovanja? Odgovore na ta in še nekatera druga vprašanja smo skušali dobiti od našega današnjega sogovornika, SILVA GRGICA, ki je v skupščini solidarnostnega stanovanjskega sklada zastopnik krajevne skupnosti Ajdovščina v Centru.

»Zdi se mi, da sva se za ta pogovor domenila malce prezgodaj, člani skupščine — 105

nas je — smo se sestali šele enkrat, skupščinsko gradivo so v glavnem šele osnutki, zato nemara ne bom mogel govoriti o podrobnostih. Znano pa je, da se denar redno steka v sklad od letošnjega januarja naprej. Člani skupščine in posameznih komisij bodo delali vse leto, toda pred jesenjo najbrž še ne bo prvih stanovanj.«

Vajeni smo že, da se pri denarju marsikaj začne — in neha. Kateri pa so viri, ki bodo tokrat zanesljivo rodili uspehe?

»Najvažnejši vir je 30 odstotkov (ali 1,8 odstotkov) sredstev od šest odstotnih bruto osebnih dohodkov, ki jih izločajo delovne organizacije za solidarnostni stanovanjski sklad. Med pomembnimi viri so še neporabljeni sredstva, zbrana na podlagi zakona o prispevku za graditev stanovanj za udeležence NOB, neporabljeni sredstva na posebnem računu za subvencioniranje stanarin, pa še namenska sredstva družbenopolitičnih skupnosti in druga.«

Pa bi vendar lahko takozvali, kakšna bo delitev tako zbranega denarja?

Po zakonu bomo iz solidarnostnega sklada v prvi vrsti črpali denar za subvencioniranje stanarin, ko bodo le-te ustrezno zvišane. Preostala sredstva so namenjena za (so)financiranje stanovanjske graditve, ne vemo pa še natanko, kako bo s premiranjem varčevanja.

— V poplavi najrazličnejših akcij, ki so dostikrat zvedene, so ljudje postali precej nestrpni in nezaupljivi. Kakšna je garancija, da bo tokratna akcija — solidarnostni sklad — učinkovitejša?

»Res, pred nami je še ogromno dela in je nekoliko težko govoriti vnaprej, toda ne smemo pozabiti tega, kar sva že prej omenila, da naš sklad organizacijsko in finančno ni tako nepomemben, da smo člani skupščine demokratično izvoljeni iz vseh petih občin in v tem primeru enotna mestna politika, to, menim, je garancija.«

Zanimivo bi bilo tudi slišati, ali so v tej akciji uspešne graditve najemnih stanovanj vključene tudi

gradnje tako imenovanih delavskih stanovanj?

»Veste, ta beseda — delavska stanovanja nikakor ne pomeni, da bodo to nekakšna posebna cenena naselja. Tako si to nekateri razlagajo. V ta sklad so vključena oziroma v okviru tega sklada bomo res pomagali delavcem, ljudem z najnižjimi dohodki, vendar to še ne pomeni, da bi se podjetja v takih primerih otresla svojih obveznosti.«

Vi ste zastopnik krajevne skupnosti in seveda obvezani, da seznanjate svoj okoliš z vsem, o čemer razpravljate v skupščini stanovanjskega solidarnostnega sklada ali v posameznih komisijah. Kako jih boste seznanjali?

»Možnosti je seveda več. Dogovorili smo se, da bodo vsa stališča organov sklada oziroma komisij, finančno stanje, kriteriji za dodelitev kreditov ali najemnega stanovanja in druge podrobnosti, objavljeni v občinskih glasilih, ki jih dobivajo vsa gospodinjstva. Če bo potrebno, pa se bomo izvoljeni zastopniki sestajali s svojimi volivci.«

RAJKA RAKAR

Strnimo vrste

Člani mestne konference SZDL se bodo v soglasju s člani občinskih konferenc lotili dela v zvezi z enim izmed najvažnejših vprašanj današnjega družbenopolitičnega življenja, vprašanjem naše družbene osnove. Pod tem razumemo delovne organizacije, krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije, je poudaril predsednik mestne konference SZDL ljubljana Beno Zupančič v svoji uvodni besedi na zboru občanov-članov SZDL v krajevni skupnosti Gradišče 16. aprila letos.

Cilj, ki smo si ga zastavili, je potrebno uresničiti tako, da bo uresničevanje akcijskega programa postala dejavnost občanov in aktivistov, njihovih organizacij in društev. Nikakor ne smemo dovoliti, da ostane to samo na papirju. V bistvu gre za to, da demokratizem v družbi ne more obstajati samo v nekaterih slojih ali strukturah. Demokratizma ni, če ga ne gradimo na družbenih temeljih, je dejal tov. Zupančič. Anketa v ljubljanskih krajevnih skupnostih je prikazala resnično stanje krajevne skupnosti in družbenega življenja sploh. Med drugim je ugotovila, da v Ljubljani obstaja tradicija družbenopolitičnega življenja v krajevnih skupno-

stih, da pa se le-te v zadnjem času niso dovolj razvijale, kakor se je razvijalo mesto z vsemi svojimi potrebami in možnostmi. To družbenopolitično življenje bolj spodbuja subjektivna volja aktivistov in družbenopolitičnih organizacij, kakor pa dovolj omogočeni interesi občanov. Poleg tega so krajevne ustanove in organizacije v glavnem premalo pripravljene na jutrišnje naloge, ki bodo še veliko zahtevnejše od današnjih.

Delati moramo z vsemi silami, ki so nam na voljo, da bodo naši družbeni temelji bolj socialno prebujeni, bolj socialistično samoupravno usmerjeni, demokratično politično in samoupravno organizirani,

gmotno in tehnično vsestransko opremljeni, ker samo tako bomo lahko pospešili trud najnaprednejših družbenih sil, da bi delovni ljudje v večji meri postali gospodarji svoje usode, da bi v večji meri vplivali na presežno delo tam, kjer delajo in tam, kjer živijo in vsepovsod, kamor bo to delo, ne mimo njihove volje, odtekalo, je dejal Beno Zupančič.

Znano nam je, da vsega ni mogoče rešiti v krajevnih razmerah in skupnostih, toda eno je gotovo: potrebno je doseči to, da se bodo vsi družbeni dejavniki v družbeni osnovi obrnili h krajevni skupnosti. Njena dejavnost in učinkovitost morata postati merilo resnične učinkovitosti družbenopolitičnih organizacij, resnične povezanosti delovnih organizacij s terenom, kjer delajo in živijo njihovi delavci. Zato je bil sprejet sklep, da se najprej lotimo naslednjih pomembnih nalog:

- razviti socialistično zvezo,
- posvetiti vso skrb kadrovske politiki,
- posvetiti vso skrb tistemu, kar že imamo, in razvijati novo gledišče samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja,
- lotiti se mnogih perečih gmočnih vprašanj družbene-

ga življenja v družbenih temeljih.

To bi pomenilo, da je potrebno v SZDL združiti vse, kar imamo socialistično živga v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah. Kar zadeva kadrovske politiko, moramo svoje vrste socialno in generacijsko pomladiti ter jih z organizirano delitvijo dela usmeriti k poglavitnim nalogam krajevne samouprave, obenem pa si ustvariti širši kadrovski pregled, brez katerega ne bodo mogoča delegatska razmerja na višji stopnji, kot so današnja.

Tretja zastavljena naloga zahteva usmerjanje vseh organiziranih sil in sposobnosti v prizadevanje, da se podro umetne pregrade med »proizvajalci« in »potrošniki«, kar pomeni med delovnimi in drugimi skupnostmi, med podjetjem in krajevno skupnostjo, med krajevno skupnostjo in interesnimi skupnostmi.

Socialistične sile morajo imeti dovolj tehničnih in materialnih možnosti, da se tako organizirajo, da bodo zares omogočile občanom postati subjekt. Na koncu je Beno Zupančič dejal, da vse je v vsej naši družbi nabralo na vseh njenih ravneh, v vseh njenih ustanovah in organizacijah, tudi do-

sti socialne gluhoti, dosti nerazumevanja za problem družbenih temeljev, dosti podcenjevanja pravega političnega aktivizma in resničnega samoupravljanja. Vsi ti pojavi izhajajo iz dejstev, da se je presežno delo preveč odtujevalo tistim, ki ga ustvarjajo, in potem se je politika vse pogosteje oblikovala, ker se pač oblikuje pretežno ob sredstvih, daleč stran od delovnih ljudi in občanov.

Po besedah tov. Zupančiča smo zdaj na poti, da to, kar se da, popravimo ter da se družbena nadstavba čim bolj utrdi.

Hočem reči; utrdite svoje organizacije, naj gre za zvezo komunistov, ali mladine, ali sindikat itd., utrdite svojo krajevno skupnost, zahtevajte od sebe in drugih odločnost, odgovornost, zahtevajte vse, kar vas zanima ali kar vas žuli, ne dovolite, da bi bili vi ali katerakoli organizacija samo pročelje za posamične ali klikarske politične interese.

Samo od tod vodi pot naprej. Družba se mora prenavljati zmeraj po malem, ta trenutek pa toliko bolj temeljito, kolikor je bila nekaj časa preveč zaspana ali celo uspavana, je dejal na koncu Beno Zupančič.